

**XII. évfolyam,
349. szám**
—
**4 oldal,
20 bani**
—
**1956,
február 8,
szerda**

— Kérdés—Felelet: Miért választanak egy képviselőt minden választókerületben? (2. old.)

— Riadó a hegyekben (2. old.)

— Szüntessük meg a matematika és fizika tanításában mutatkozó hibákat (2. old.)

— A kisíratási kollektív gazdaság 1956. évi termelési terve (3. old.)

— Az új technika bevezetése a „I. Ranglet” gyárban (3. old.)

— N. A. Bulgaryinnak, a Szovjet-unió minisztertanácsa elnökének válasza az United Press Of Pakisztán távirati ügynökség szerkesztőjének kérdéseire (4. old.)

— Térkép előtt — Antarktis (4. old.)

Megvalósulnak a kötelezettségvállalások

A tél még javában mutogatja méregfőgát, a hideg 15—20 fokra, de minden nappal közelebb kerülünk a vetés és a többi tavaszi mezőgazdasági munkálatok idejéhez. A mezeiorológusok a nagy hideg ellenére korai kítavaszkodással biztatnak.

Ezévben, a multhoz viszonyítva, sokkal több munka vár a mezőgazdasági dolgozókra s a traktorosokra. Az ősszel, a kedvezőtlen időjárás miatt nagyobb területek maradtak szántatlanul s ezt pótolni kell. Ezenkívül igen fontos a vetési terv s a többi tavaszi mezőgazdasági munkálatok kellő időben és magas agrotechnika: színvonalon való elvégzése, mert ennek igen fontos politikai és gazdasági jelentősége van. Ettől függ a hektáronkénti termés-hozam növekedése, végeredményben a dolgozó nép élelmiszerekkel és az ipar mezőgazdasági nyersanyagokkal való ellátásának biztosítása.

Az eddigi tapasztalatok azt mutatják, hogy a tavaszi mezőgazdasági munkálatok során csak akkor érhetünk el sikereket, ha a tavasz első napjaiban teljes erővel megkezdik a munkát. Ez pedig csak akkor lehetséges, ha minden állami gazdaságban, gép- és traktorállomáson, kollektív gazdaságban, mezőgazdasági társulásban, valamint egyéni gazdaságban idejében felkészülnek, a legaprólékosabban előkészítik a tavaszi mezőgazdasági kampányban szükséges felszereléseket.

Már nem sok idő van hátra a tavaszi kampány kezdetéig, s addig számos igen fontos munkát kell befejezni: a traktorok, ekék, vetőgépek, kultivátorok, az összes mezőgazdasági eszközök javítását; a vetőmagvak tisztítását, csávázását és előcseréztetését; a melegágyvak előkészítését; a trágyahordást; stb.

Pártunk II. kongresszusának a mezőgazdasági fejlesztésére vonatkozó irányelveiből, a második ötvenes terv első évére vonatkozó célkitűzésekből a feladat hárul a pártszervekre és pártszervezetekre, a községi néptanácsok végrehajtó bizottságaira, hogy széleskörű szervezési és politikai intézkedésekkel biztosítsák a tavaszi mezőgazdasági kampány minél jobb előkészítését.

A tavaszi mezőgazdasági kampány munkálatait csak akkor végezhetjük el idejére, ha az összes traktorok és mezőgazdasági gépek kifogástalanul dolgozhatnak, megállás és üzemzavar nélkül már az első pillanattól kezdve. Ez pedig csak úgy lehetséges, ha minden traktort és mezőgazdasági gépet idejében kijavítunk.

Most minden olyan iparvállalat dolgozójának; technikusának és mérnökének, amelyben mezőgazdasági gépekhez szükséges cserealkatrészeket javítanak, feladatát, hogy bekapszólódjék a dettai GTÁ munkaközössége által a gépjavítás meggyorsításért kezdeményezett szocialista versenybe és céltudatosan harcoljon, hogy február 15-ig befejezzék a gépjavításokat.

Aradrajon kollektiv gazdaságai rendszeresen készülnek a tavaszi kampányra. Egyebek között kijavították a fogatok 80 százalékát s ezzel példát mutattak az egyénileg gazdálkodó dolgozó parasztoknak. Ez azonban nem elegendő. Meg kell gyorsítani a javítási munkálatok menetét. Különös figyelmet kell fordítaniok a triőrök, szeleflőrsták és szelemlatörök javítására, amelyekkel a velőmagvakat tisztítják és készítik majd elő a vetéshez.

A tavaszi mezőgazdasági kampány előkészítési munkálatai közé tartozik az igazsálatok jó gondozása

A közéleti-mezési tröszt vezetősége február 3-án dolgozta fel a vendéglők és büffek csoportfelelőseivel a szakszervezetek országos tanácsa és a kereskedelemügyi minisztérium által kidolgozott versenyszempontokat. A múltban a versenyfelfrívás és az elemzés havonként történt. Ez a versenyfelfrívás: az jövőben három hónaponként megtartandó termelési értekezleteken történik.

Az egységes versenyszempontokat Marian Gheorghe, a „Feroviarul” vendégül üzletvezetője ismertette. A szocialista versenyben a következő

ts. A jelenlegi időszakban a kollektivisták, valamint a társult és egyenleg gazdálkodó dolgozó parasztok munkáját úgy kell irányítani, hogy azok igen jól gondozzák és takarmányozzák állataikat, mert csak így használhatják majd fel eredményesen őket a tavaszi mezőgazdasági munkálatok során.

A hektáronkénti terméshozam nagymértékben függ attól is, hogy milyen minőségű volt a vetőmag. Minden kollektivistának, társult vagy egyénileg gazdálkodó dolgozó parasztnak anyagi érdeke, hogy minél jobb minőségű vetőmagot vessen el. Erről is gondoskodni kell. A jó gazda most válogatja ki a vetőmagot, s ha nincs megfelelő tartáskella, a terménybegyűjtő központnál kiváló vetőmagot cserélhet.

Azonban még a jó, tiszta vetőmag sem elegendő. Rátapadhat mindenféle növényi betegség csirája se a földben, a csirázás után támadja meg a növényt, s csökkentheti a terméshozamot. Ezt kellő kezezéssel, csávázással meg lehet előzni és meg kell akadályozni! Ezévből különös figyelemmel kell előkészíteni a takarmánynövények vetőmagját, mert csakis kellő takarmányalap biztosításával gyarapíthatjuk megfelelően az állattalományt.

A gépjávitáson, az állatok előkészítésén, a vetőmagvak tisztításán és a csávázáson kívül az állami gazdaságok, a kollektív gazdaságok, a mezőgazdasági társulások és az egyénileg gazdálkodó dolgozók parasztok nagy gondot kell fordítsanak a zöldségtermelés előkészítésére is. Ezenben növelni kell a friss zöldség-félék terméshozamát. A vladimireskai állami gazdaság dolgozói, az ujanadji és a vingai kollektív gazdaság tagjai példát mutatnak ezen a téren. Nagykitérjedésű melegegynyakban természetesen korai zöldségféléket. Példájukat minél több kollektív gazdaságnak, mezőgazdasági társulásnak és egyén gazdának követnie kell.

A soronlevő munkálatok egyike a kelles mennyiségű trágya összegyűjtése és a földekre való kihordása is. A föld csak akkor terem jól, ha tápanyagokban gazdag. Ezt pedig istállótrágyával lehet legjobban elérni. Igen fontos tehát, hogy a dolgozó parasztok minél több istállótrágyát szóriának földjeikre.

A téli időszakban, rajonunkban számos kollektivistát, társult és egyéniileg gazdálkodó dolgozó paraszt tanulmányozza a kiváló agrotechnikai módszereket. Az agro-zootecnikai körök és tanfolyamok előadói nagy figyelmet kell fordítaniuk a tavaszi mezőgazdasági munkálatok során alkalmazható módszerek ismeretetésére és népszerűsítésére. Oda kell hatniuk, hogy a dolgozó parasztok ezévből szélesebb körben alkalmazzák a kiváló agrotechnikai módszereket.

A tavaszi mezőgazdasági kampány munkálatainak alapos előkészítéséből oroszlánrész hárul a községi pártalapszervezetekre. Tagjaik és agitátoraik útján mozgósítaniuk kell a dolgozó parasztokat, hogy cseledelem nélkül készüljenek fel a tavaszi munkálatokra. Ebbe a munkába be kell vonniuk a szakszervezeteket, az IMSZ szervezeteket, a néptanács képviselőket és a nőbizottság tagjait is.

Mezőgazdasági dolgozóktól Traktorosok, gépészek! Igyekezzetek a traktorok és mezőgazdasági gépek javításával, készítsétek elő idejében a vetőmagvakat, hogy a tavaszi kampányt rövid idő alatt befejezhessétek s ezáltal 80 hektáronkénti termést biztosíthassatok!

cialista verseny

szempontokat veszik figyelembe: kiszolgálás, az áruk kezelése, kirakatrendezés, a terem és felszerelések tisztántarítása, stb. A verseny eredményeit vezető csoportfelelősöknek különösen figyelemmel kell kísérniük, hogy minden egyes alkalmazott minél nagyobb mértékben járuljon hozzá a forgalmi költség csökkentéséhez.

A csoportfelelősök kötelessége napról-napra vezetni személy szerint a versenyeredményeket. A versenyben eljárók különböző foku kitüntetésben részesülnek.

Városunk egyik legnagyobb iparvállalata a mezőgazdasági termékeket feldolgozó „November 7”-gyár. A gyár minden üzemszlege más-más termékeket készít, de valamennyire jellemző, hogy egész évkezzetteli a tervfeladatok maradektalan teljesítésére törekszik. Egy ilyen nagy gyár életében napirenden vannak az olyan események, amelyek a feladatok teljesítését szöglálik.

Minden év első hónapja az évek az a szakasza, amikor a gépek helyrehozók sz ott, ahol években a termelés folyamatban fennakadás mutatkozott, a hibákat kijavítják. A „November 7”-gyár valamennyi részlegén ebben az időszakban is ügyeltek a terv teljesítésére, megelőzték mindenféle lemaradást. Bizonyíték erre, hogy a gyár 102,9 százalékban teljesítette tervét.

Csaknem valamennyi üzemszámoly jelentősen túlhaladta tervét. A likőr-főzslég érte el a legnagyobb eredményt: 106,3 százalékban teljesítette tervét. A malom-főzslégben 103,5. százalékban sikerült teljesíteniük a tervet. A szesz-főzslégben dolgozók 102,2, az élesztő-főzslégben dolgozók pedig 100 százalékban teljesítették tervüket.

A szocialista verseny is fellendült ebben a hónapban, ami annak tulajdonítható, hogy a gyár egész munkaközössége a pártkongresszusunk kitűzött feladatok valóra váltására törekszik. A szocialista versenyben a makom-eresztelen, az őrséni Kiss Lajos brigádia érte el a legszebb eredményt. A szeszgyárban mindhárom váltásban dolgozók kitettek magukért. Az éleztöréslapra a Ládái Gheorghe vezette váltásban érték el a legjobb eredményt.

Az új műszaki-szervezési intézkedések közül talán a legkiemelkedőbb, hogy a gyár valamennyi üzemsztyálya önálló, észszerű gazdálkodásra tart át. A vállalat vezetősége rendelkezésükre bocsátotta a termelési tervet, ugyanakkor ennek valóra váltásához szükséges munkyerőt, bérálapot, stb. Hasonlóképpen önálló gazdálkodást vezettek be az energia telepen, a karbantartó osztályon és a szállítással. Mint az első hónap eredménye igazolja, az önálló gazdálkodás bevezetése sikerrel járt.

A szeszgyárban befejezték egy tartály, pakurafutóes kazán szerelését. Ez a tartályok-kazán biztosítja arra, hogy a szeszgyárban kikészülőbőltetik az esetleges tűzveszélyeket. Összeállították az asztalos, a villanyeszköz műhelyek ügyvezető normakönyvét, amely részletesen magában foglalja a különböző munkák elvégzéséhez, a termelési szakaszokhoz szükséges időt. Ez lényegesen elősegíti a munkaidő észszerű beosztását.

A gyár szeszreszlegének csírázó osztályán a múlt hónap utolsó napján négy új brigád alakult. Az újonnan megalakult brigádok tagjai azelőtt munkacsoportokban dolgoztak. E munkacsoportok vezetői javasolták a brigádok megalakítását, hogy szervezettebb formában, sikeresebben harcolhassanak a terv teljesítéséért, főként a csíráztatás minőségéért.

A „Március 8” brigádnak Juhász Zoltán Sándor, a „Május 1” brigádnak Lipták József, az „Augusztus 23” brigádnak Andea Ioan és a „November 7” brigádnak Kardos László vette át a vezetését. A brigádok megalakulásával egy időben verseny indult a csíráztatásnál a munkások minőségének megjavításáért.

A gyár malom-részlegén az év első napjait mindig a berendezés karbantartására fordítják. Ebben az évben is így történt. Ilyenkor azután leállnak az egyébként éjszakai jel-nappal járó gépek és lehetőséggel addóik olyan intézkedések bevezetésére, amelyek a termelés javára válnak, sőt teljesen új gépek üzembekezelésére is.

Ebben az időszakban helyezték üzembe három új buzatisztító gépet (trüört). Így most lehetőség nyílik a gyengébb és jóminőségű buza párhuzamos tisztítására. Ezek a buzatisztító gépek lényegesen hozzájárulnak a tiszt minőségének javulásához. A karbantartó munkát elvégzőknek négy sikszitát átalakítottak szabadon lengő rendszerűre. Az első négy szita átalakítása sikeresen járt és még ebben az évben több sikszita átalakítását is elvégzik.

R. E.

A CFR főműhely 1. számú mozdonyjavító műhelynek dolgozói a munkaidő teljes kihasználásával harcoltak az év elején teljes munkavállalások valóra váltásáért. Munkájuk nem is maradt eredmény nélkül. A mozdony szerszerezési csoport dolgozói a munkafolyamat átszervezésével például január 28-ig terwdkőn felül szerszereztek egy mozdonyt. Comlosan Pavel csoportja ugyanakkor négy nappal hamarabb fejezte be két mozdony vizsártálynak javítását és felszerelését, mint ahogy azt vállalták. Hasonló jó munkát végzett a le-

A TEBA-gyár dolgozói az év első hónapjában bebizonyították, hogy nemcsak tanulmányozták, hanem meg is értékelték a II. pártkongresszus dokumentumait. Már az év első napjaiban teljes lendülettel dolgoztak tervfeladatuk teljesítéséért. A munka eredménye, hogy globális tervüket 101,5 százalékban teljesítették.

A hulladékfeldolgozó osztályon például 7.200 lej

F o k o z ó d ó m u

A legjobb eredményt a szerelő-osztály érte el. Az osztály két brigádja állandóan versenyben dolgozik és a szociális verseny feldülitének eredményeiként a két brigád dolgozói Bencian Iulu, illetve Badalik Gyula vezetésével – januárban 19-el több fűrészépet készítettek, mint amennyit a havi terv előír.

Az IPROFIL „Dózsa György” butorgyár dolgozói ez év eleő napjaiban új lendülettel kezdtek a munkához. A második ötéves terv első hónapjaiban már megmutakoztak a kiváló termelési eredmények.

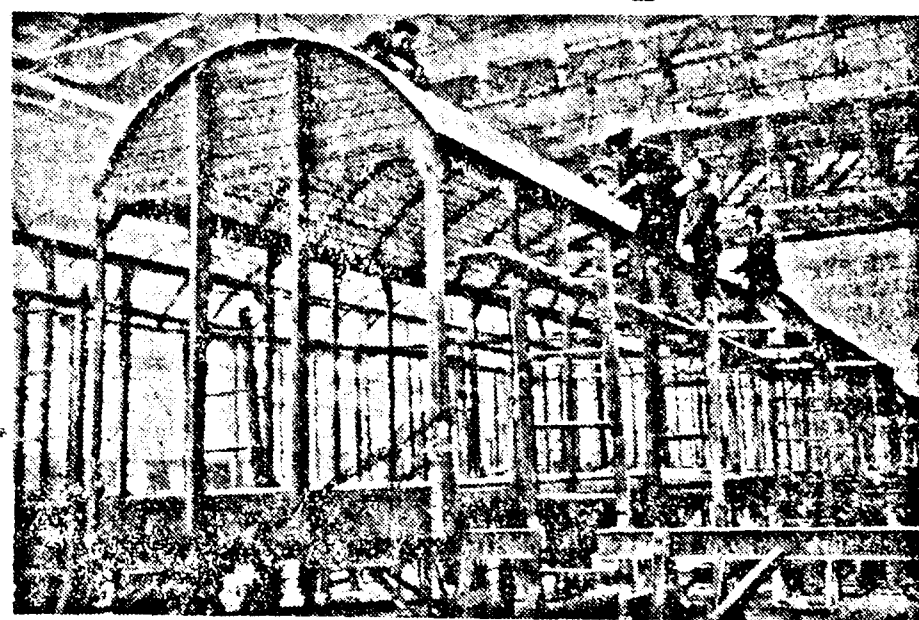
Már januárban hozzáláttak a második ötéves terv irányelvei célkitűzéseinek gyakorlatba átültetéséhez. A dolgozók felismerték a munkatermelékenység fokozásának és az önköltségi ár csökkentésének szükségességét.

Januárban az árutervet 150,2 százalékban teljesítették a hutorgyárak dolgozói. A hutorgyárban 184,1 százalékos tervteljesítést valósítottak meg, az egész vállalat pedig 105,5 százalékban teljesítette havi tervét. A hutorgyár globális termelési tervét 112,1 százalékban, a hutorgyár 221,4 százalékban valósította meg. Vállalati viszonylatban pedig 116,9 százalékos globális tervteljesítést értek el. E megyszázöt százalékos eredményekhez hozzájárultak a szocialista munka verseny eljárárt, a jól teljesítő brigádok és a termelési folyamat több megszervezése.

Különösen szép eredményeket értek el a Máté Lajos párttag által vezetett brigád tagjai, akik 144,2

Az IRUM-vállalat dolgozói januárban több, mint 47.000 lej értékű autó- és traktorjavítást végeztek ter- ven felül. De nemcsak globális tervek teljesítésére tö- rekedtek, hanem árutermelési tervük valóra váltására is, amelyet a hónap végén 114 százalékkal sikerült le- zárni.

A „G. Dimitrov” gyár vagonosztályán dolgozik a 2. számú IMSz brigád, amelynek vezetője Popacel Ioan. A brigád tagjai — Sirocman Ioan, Subota Stefan, Ciorba Ioan és Bozga Gavril — a brigádvezetővel az élen az elmúlt hónapban átlag 148 százalékos normatúlszárnyalást értek el. A brigád tagjai az év elejétől kezdve példamutatóan dolgoztak, hogy munkájukkal minél tevékenyebben hozzájárulhassanak öt éves tervük teljesítéséhez. Képünkön a brigád tagjai láthatók munkaközbén.

A napokban érkezett meg a bukaresti „Augusztus 23” üzemek távirata a „G. Dimitrov”-gyárba, amelyben versenyre hívták az aradi vagongyártó munkásait a II. pártkongresszus határozataival által megszabott feladatokra. Mielőbbi és minél sikeresebb teljesítéséért. A „G. Dimitrov” vagongyártó nem késlekedett a válaszsal és többek között a következőket vállalta:

Globális termelési tervüket 1956-ban 5 százalékkal túltelejtetik. Az ártírtelt 102 százalékon teljesítik. Kötelezik magukat, hogy a tervben előírt valamennyi választék gyártási tervét 100 százalékon teljesíteni fogják. Több választék gyártási idejét lecsökkentik. Így a 72 személyes vagongokat 30 nappal előbb készílik el, a fedett tehervagonok gyártási idejét pedig öt nappal csökkentik. Az önműködően kirakódó ércokosok gyártási idejét 30 nappal lerövidítik. Az itt felsoroltakon kívül még öt választékot is csökkentik a megmunkálási időt. Rövidebb idő alatt készílik el a „Steagul Rosu” tehergépkocsik és az MTD társasgépkocsik számára szükséges hosszartókat.

Terven felül 1956-ban elkészítettek egy ércbányakocsi, öt tonna vontató horgot és 8 tonna különböző vagon- és mozdonyrugót.

Ebben az évben a munkatermelékenységét 1 százalékkal növelik. A múlt évhez viszonyítva 7 százalékkal csökkentik az önköltségi árat. A minőség megjavításának is nagy fontosságot tulajdonítanak: az önköltségen 5 százalékkal, a kovacsoló műhelyben 10 százalékkal, a géposztályon és a szerelési munkáknál 5–8 százalékkal javítják a minőséget az 1955-ben elért minőséghez viszonyítva.

E munkaváltoztatások valorárváltásáért 249 technikai-szervezési intézkedést fogantatottak és a munkások 65 százalékat mozgósítják a szocialista munkaversenyben való cselekvő részvételre. Ezenkívül 14 haladott munkamódszert alkalmaznak.

Aradrajon rádióstatást állomással közöl az Arad-Gradiste központ rendelkezik az Arad-Gradistobba hálózattal. Jelenleg 2586 előfizetője van. A mult év végéig csak Gradiste és Mikelaka lakóházaiba szereltek fel hangszórókat. Ezév első napjainak megkezdtek a belvároshoz tartozó Münzer Tamás, Vasile Roaita, Alba-Iulia utcák rádióstatását is. A fentemlített utcákba eddig 128 hangszórót vezettek be.

Falvainkban is gyarapodik a hangszórók száma. Világos községben csak a múlt évben létesült helyi központ és máris 1812 előfizetője van. A közelmúltban ugyanehhez a központhoz kapcsolták Kovaszinc, Muszka és Galsa községek vezetékeit is.

Jól működnek a vengai 812, az új-
aradi 740, a kisszentmiklósi 665, va-
lamint a csicséri rádióátviteli állomás
458 hangszórói.

Aradrajon területén tehát több,
mint 7000 lakásban hallgathatják a
politikai, kulturális és szakmai elő-
adásokat.

Kérdés-Felelet

Miért választanak egy képviselőt minden választókerületben?

Több olvasónk, a közleg néptanácsai képviselőválasztásokkal kapcsolatban a következő kérdést intézte szerkesztőségünkhez: Miért választanak egy képviselőt minden választókerületben? Alább közöljük szerkesztőségünk választását:

A Román Népköztársaság Alkotmányának 100. szakasza értelmében a néptanácsai képviselő választásáról szóló törvényerejű rendelet 13. szakasza előírja, hogy az államhatalom helyi szervei, — a néptanácsokba — a képviselőket választókerületek szerint választják meg és minden választókerületben egyetlen képviselőt választanak a megfelelő fokozatu néptanácsokba. A szavazás egyszerre történik, de a szavazó tudja, kit választ a községi, rajoni, városi, vagy tartományi néptanácsba, személy szerint, mert a szavazás nem listára, hanem személyre szól. Minden választópolgárnak alkalma van a szavazás előtt találkoznia a képviselőjelölttel, megismernie őt és tevékenységét.

Rendkívül nagy jelentőségű az az intézkedés, hogy minden választókerületben csak egy képviselőt választanak. Az a tény, hogy egy választókerületnek csak egyetlen képviselője van, szorosabb kapcsolatot teremt a választók és a képviselők között.

A képviselő fő tevékenységi köre a választókerület, amelyben megválasztották. A képviselő egyetlen megbízottja a választókerület választóinak s így egyre inkább átérzi a felelősséget választókerülete állami, gazdasági és társadalmi szerveinek működéséért. A képviselőnek módjában van — és kötelessége — megismerni választókerületének helyi vonatkozású problémáit és módjában van eredményes tevékenységet kifejteni a kérdések helyes megoldása érdekében.

A választók, mint ahogy egyetlen képviselőjük van, tudják, kihez forduljanak a városukért, vagy községükért érdeklődésükben, vagy bármilyen más ügyben. Másrészt az, hogy a rendszer nagyobb lehetőséget biztosít arra, hogy a választók szüntelenül figyelemmel kísérjék és támogatassák képviselőjük tevékenységét és egyben ellenőrizzék, hogy miképpen teljesíti megbízatását.

Mindezekből kitűnik, hogy a március 11-i választások, amelyeken a dolgozók megválasztják képviselőjüket az államhatalom helyi szerveibe, hozzájárulnak majd a néptanácsok és a városi és falusi dolgozók közötti kapcsolat szorosabbra fűzéséhez.

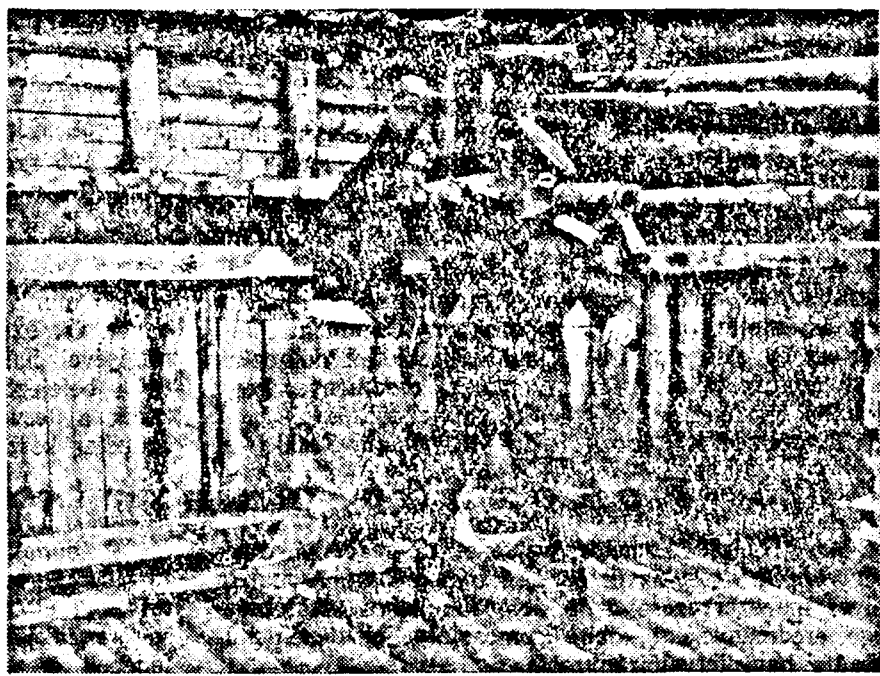
Riadó a hegyekben

Az aradi „Dózsa György” mozgóképszínház a „Riadó a hegyekben” című nagysikerű, új román filmet vetíti. A film izgalmas cselekménye a határőrség életével ismerteti meg a nézőket, azzal a szüntelen hősies harccal, amelyet népköztársaságunk bátor védői az ellenség országunkba csempészett kémei és diverzánst ellen folytatnak.

A Kárpátok vadregényes hegyvidékei közé népi demokratikus rendszerünk külső ellenségei ejtőernyős kémbandát csempésznek, kiknek vezetője, Starescu, volt helybeli földbírtokos, minden eszközzel — erőszakkal

mében. A felriasztott helyőrség ártatlanná teszi Starescu bandáját, a hegyekben helyreáll a nyugalom és a határőrök tovább őrködnek dolgozó népünk békés életéért.

A film szcenáriumírója Petre Lascu, jól megformált emberek cselekedetein keresztül mondotta el mindig izgalmas és mindig emberi mondanivalóját. A lélektanilag legjobban megrajzolt alak kétségkívül Mihai, akinek szerepében Emanoil Petru, állam díjas művész, hiteles és meggyőző alakítást nyújtott. Starescu földbírtokos ellenszenves alakja is élénken domborodik ki a filmből. Ez

és ravaszsággal — igyekszik a környék stratégiai célpontjainak elhelyezését kikémleni. Törekvéseihez váratlan segítséget talál Mihai Durau határőrnél, aki beleszeretett Codija, a volt földesurat kiszolgáló kislányba, a szép és ravasz özevőbe. Codija, kit a volt földesur azzal fenyegetett meg, hogy multbeli cselekedeteit beárulja a hatóságoknak, házába csalja a szerelmétől elvált Mihai. Itt a nagybátyjaként bemutatott Starescucal együtt leitatják a gyantulán határőrt, aki részegen kifecsegi, hogy a közeli erdőben katonai célpontok vannak.

Részegségéből kijózanodva, Mihai rádöbben tetteinek súlyosságára és saját maga jelentkezik osztágra parancsnokságán, őszintén bevallja hibáját. A kapott büntetés csak még jobban megérteti vele, hogy milyen szadokák szélre jutott és mikor Codija — Starescu parancsára — új találgatásra hívja, már csak azért megy el, hogy halálát jövendője és megsemmisítse az országba bejűradott kémet. Miután végleg meggyőződött arról, hogy Codija állítólagos nagybátyja az ellenség kéme, pisztolyából riasztó lövéseket ad le és — a diverzánsok golyójától halálra találva, becsülettel esik el az ország védel-

jórészt a szerep kiváló alakításának, F. Etterle állami díjas művésznak az érdeme.

Dinu Negreanu állami díjas rendező jó munkát végzett. Kár, hogy olyan jelentős elemeket, mint a lakosság cselekvő részvételét a határőrök harcában a kéme ellen, nem használta ki teljesen. Mitru szegény rövid szereplése (Titus Lapes megérző alakításában) a film legjobb részei közé tartozik.

A film fényképezéséért ösztöne elismerés illeti Alexandru Rosianut. A képek tiszták, hatásosak, jól kidomozhatók a film izgalmas cselekményét. A természeti felvételekről külön meg kell említeni. Ilyen gyönyörű természeti felvételeket még kevés hazai filmben lehetett eddig látni.

Edgard Cosma kitűnő kísérőzenéje szervesen egybeolvad a film cselekményével, nagyszerűen festi alá az annyira különböző hangulatu részeket.

A „Riadó a hegyekben”, fiatal film-művészeink értékes alkotása, amely nemcsak izgalmas és szórakoztató, hanem ugyanakkor komoly és elgondolkodtató tartalmával állandó éberségre szólít fel.

Sz. M.

Díjlisták

Szerda, február 8.

BUKAREST I. 8: Központi sajtószemle. 8.10: Szimfonikus művek. 9: Szovjet szerzők könnyű zenéje. 9.30: Adás gyermekek számára. 10: Zene. 10.30: Rádiószínház. 12.30: Könnyűzene. 12.55: Hírek. 13: Hangverseny. 13.25: A Szovjetunió állami szimfonikus zenekara. 14.09: A CFR énekkarának műsora. 14.45: Esztrádhangverseny. 15.30: Hírek. 15.35: A dán rádió műsora. Hangfelvétel. 16: Iacobina Mlad énekel. 16.15: „Barátunk a könyv”. 16.45: A rádió szimfonikus zenekara játszik. 17.30: Rádióújság. 17.48: Schubert: kamarazene. 18.55: Hírek. 19: Kívánsághangverseny. 19.30: Rádióújság. 21: Könnyűzene. 21.15: A szovjet rádió adásának közvetítése. 21.45: Hazafias dalok. 22: Szovjet népi zene. 23: Hírek, sport hírek. 23.15: Bach: hangverseny.

BUKAREST II. 13.05: Operett egy-velegek. 14: Könyvek és hősök. 14.20: A rádió szimfonikus zenekarának műsora. 14.30: Miroslav „Scinteia”. 14.40: Román szerzők munkadarai. 15: Hírek. 15.05: Zene. 15.35: Esztrádhangverseny. 16: Rádióújság. 16.15: Dalok. 16.45: Előadás. 17: A népek zenéjéből. 18: Kívánsághangverseny. 18.40: Könnyűzene. 19: Falvak újsga. 19.30: A prágai nemzeti színház zenekarának műsora. 22: Hírek, sport hírek. 22.20: Könnyűzene. 22.35: Román népi zene. 23: Táncczene.

BUDAPEST (KOSSUTH). 9.10: Népszerű operaszínek. 10: Rádióegyetem. 10.40: Mezei csokor. 11: Hírek. 11.10: Mese a furfangos legényekről. 11.40: Pillantás a nagyvilágba. 12.10: Magyar szerzők körülményei. 12.30: Ebharapást kutyaszórával. 13: Hírek. 13.10: Vidám ritmusok. 14: Falusi híradó. 14.15: Szórakoztató zene a moszkvai rádió műsorából. 15.15: Kamarazene. 16: Hírek. 16.10: Népdalgyűjtés. 16.35: Előszó. 16.55: Zenei hangverseny. 17.56: Válaszunk hallgatónknak. 18: Hírek. 18.10: Szív küldi. 19: Dunántúli lakodalom. 20: Szülők — nevelők — gyerekek. 20.20: Jó munkáért — szép muzsikát. 20.52: Jólétszákát, gyermekek. 21: Hangok az országgyűlés üléséről. 23: Hírek, sport. 23.15: Tíz perc kultúrpolitika. 23.25: A magyar rádió szimfonikus zenekarának hangversenye.

BUDAPEST (PETŐFI). 15: Operabírák. 15.15: Utóirat. 15.35: Részletek Oscar Strauss Legénybucsi és Kálmán Imre Marica grófnő című operettjéből. 16.10: A jövő kapujában. 16.30: „Földiekkel játszó égi tünemény”. 17.10: Ajándékutásor. 18.10: Az épülő kommunizmus nagy országában. 18.40: Kamarazene. 19.30: Rádióegyetem. 20: Esti hangverseny. 20.35: Irodalmi jegyzetek. 21.20: Sport híradó. 21.40: Gerstwin művelői. 22: Műszaki krónika. 22.10: Táncczene. 22.50: „Egy sebészorvos hősi élete”. 23: Magyar népdalok. 23.30: Esti muzsika.

Testnevelés és sport

Az aradi sakkbajnokság

Az aradi sakkbajnokságban hétfőn a 11. forduló játszották és ennek keretében a következő mérkőzéseket fejezték be: Péterfi—Denes 0:1, Miloi—

Steinhübel 0:1, Voian—Faur 0:1, Ilea—Moisa 0:1. Az életpont sorrendje: Denes 8 és fél pont, Moisa 8 pont, Scherfer 7 pont, Herskó 5 pont.

A „Pronosport” 6. száma, február 12-i versenye

A „Pronosport” február 12-i, 6. száma versenynaptárát a francia bajnokság mérkőzései vannak tulsúlyban. A szelvény a következő mérkőzéseket tartalmazza:

I. Lens—Reims
II. Monaco—Racing Paris
III. Sochaux—Marseille
IV. Strasbourg—Metz
V. Lyon—Bordeaux
VI. Toulouse—Nimes
VII. Sedan—Lille

VIII. Nancy—St. Etienne
IX. Troyes—Nice
X. Voinja Temesvár—Fl. Rosie Lugos (női terem kézilabda)
XI. Stintja Inv. Temesvár—Loc. Temesvár (női terem kézilabda)
XII. Sc. Medie 2. Temesvár—Fl. Rosie Arad (női terem kézilabda)
A. Fl. Rosie UTT II—Fl. Rosie Zombolya (női terem kézilabda)
B. Le Havre—Angers
C. Roubaix—Cannes
D. Red Star—Rouen

Az országos teke-csapatbajnokság városi szakasza

Az országos teke-bajnokság csapatversenyének aradi szakaszában megindultak a küzdelmek. A csapatversenyben 8 csapat vesz részt a az egyes csapatokban 6—6 tekező szerepel.

Az idei bajnokság, az eddigiektől eltérően, nemcsak jó technikai felkészültséget igényel a versenyzőktől, hanem kifogástalan erőnlétet is. Az új versenyszabályzat szerint ugyan 160 dobással versenyeznek a tekezők (80 tarolásra, 80 vérző fára).

Az első két forduló után a Voinja tekezői vezetnek kitűnő eredménnyel és a sorrend az alábbi:

Voinja 2 2 — — 7340 6

Fl. Rosie TEBA 2 2 — — 6793 6

Néhány sorban

A „Pronosport” február 5-i, 5. száma versenynaptárát hozzáfűztük 461.000 szelvény érkezett. Ezek közül 81-en értek el 11 találatot, 1673 szelvényen 10 találatot és 12.270 szelvényen 9 találatot.

A délamerikai labdarúgó bajnokságban lejátszott mérkőzések során a következő eredményeket érték el a csapatok: Brazília—Argentína 1:0, Peru—Paraguay 1:1.

Időjárás

Február 8-án, szerdán hideg idő várható, változó felhőzet. Helyi kisebb havazás lehetséges. A hőmérséklet kisebb mérséklődik, napközben mínusz 4 mínusz 8 fok között, éjszaka mínusz 13 és mínusz 18 fok között lesz. Mérsékelt, napközben erősödő szél. Helyi ködképződés. A következő 2 napon változókéony idő várható. A hőmérséklet kisebb emelkedik.

A Román Népköztársaság egyéni senior ökölvívó bajnoksága keretében a tartományi döntő versenyt pénteken, szombaton és vasárnap rendezik meg Resicán és ezen az aradi ökölvívók is részt vesznek.

Szüntessük meg a matematika és fizika tanításában mutatkozó hibákat

Az oktatási kérdésről szólva a Román Munkáspárt II. kongresszusának irányelvei többek között hangsúlyozzák: „Megkülönböztetett figyelmet kell fordítanunk a fizika-matematikai tudományok tanítására...” Miron Constantinescu elvtárs hangsúlyozta, elemelve a közoktatásunkban mutatkozó hibákat, kiemelte, hogy „különösen nagy hiányosság az újsgag gyenge felkészültsége a matematikai, fizikai, vegytudományok terén, amelyek rendkívül fontosak a szocializmus építése szempontjából”.

Valóban, a matematika és fizika azok a tárgyak, melyeknek alapos elsajátítása nélkül ifjúságunk nem lenne képes a szocialista gazdaság felépítésében reá váró feladatok teljesítésére.

A számítást, az algebra, a mértan elemek ismerete nélkül senki sem állhatja meg helyét sem az egyre fejlődő iparban, sem a korszerű technikán alapuló mezőgazdaságban, sem a gazdasági és tudományos élet bármilyen más ágában.

Ugyanez áll a fizikára is, amely, mint az anyag legáltalánosabb mozgásformájának (törvényeivel) foglalkozó tudomány, minden más természettudomány alapját képezi. A fizika elengedhetetlen fontosságú a technika számára nem is kell beszélnünk.

A fentiek ismeretében teljesen indokolt az a megkülönböztetett figyelem, melyet a második öt éves terv a matematikai-fizikai oktatás megújításának szentelt. Ezen a téren városunk iskoláiban is sok meg a tennivaló, elsősorban a hetosztályos iskolákban, ahol a tanulóknak el kell sajátítani azokat a legszükségesebb alapismereteket, melyekre további tanulmányai, vagy gyakorlati munkájuk során feltétlenül szükségük lesz.

A matematika tehát nem válhat öncélú, hanem meg kell őriznie nélkülözhetetlen segédeszköz jellegét. Az öncélúság veszélye különösen a mértanál áll fenn, ahol a tanterv által előírt sok bizonyítás könnyen az életől elvonatkoztatott, gépies magolás felé sodorja a tanulókat. Így például a 8. számú iskola 7. osztályában a tanulókat az egyenes és a kör kölcsönös helyzetének tárgyalásánál gépies kísérletek meg a tanultakat alkalmazni és csak nagy ügyvel-bajjal képesek gyakorlati példák megoldására.

Megértetni, szemléltetni. pontosan megfogalmazni

A mértani bizonyításoknál a legfontosabb, hogy a tanuló megértse — és ne csak megjárá — a bizonyítás menetét, világosan lássa, mi a különbség a feltevé, a bizonyítás és a következmény között. A bizonyítások helyes megértése a VI. és VII. osztályban jelentősen hozzájárul a tanuló logikus gondolkodásának kifejlesztéséhez is.

A mértani bizonyítások menetének helyes megértésében szép eredményeket érték el a 6. számú iskola VI. osztályában, ahol a gyermekek a mértani helyek keretében ügyesen tudták bizonyítani a távolságjelző mérőleges és a szögfelező tulajdonságait. Ugyancsak jól megértették a derékszögű háromszögek egybevágóságának bizonyítását a 3. számú iskola VI. osztályának tanulói.

Fontos kérdés a mértan tanításában a szemléltetés. Hiba, hogy a tanárok alig kísérelték meg, hogy a mértani szabályokat ne csak száveve, hanem táblai rajzokkal és a tanuló kezébe adott szemléltető eszközökkel

is közelebb hozzák a gyerekekhez. Pedig gondolkodással és egy kis fáradsággal a legtöbb mértani szabályt és tételeit szemléltetni is lehetne, ahogyan azt Nyitrai Mária tanárnő tette a 6. számú iskolában: kemény papírra rajzolt szög szögfelezőjéről igazolta mozgatható pamutszál segítségével, hogy egyenlő távolságra van a szög két szárától.

Ugyancsak fontos a tanulókat pontos meghatározásokra és megfogalmazásokra szoktatni, hiszen a matematikában és fizikában nem lehet valamit „körülbelül” helyesen mondani. A pontos megfogalmazásokra nagy súlyt fektetnek a 6. és 3. számú iskolákban, viszont hiányosságok mutatkoznak ezen a téren a 17. és 14. számú iskolákban. Baj van több helyen a tanulóknak feladott kérdések helyes megfogalmazásával és érthetőségével is. A 14. számú iskola VI. osztályában például százalékszámítás feladatnál a tanulók a százalékos értékeket összeadással oldották meg.

Szocialista gazdaságunk eredményei a házi feladatok tükrében

A házi feladatok és általában a feladatok kiválasztása ugyancsak lényeges kérdés a matematika tanításában, hiszen ezek segítségével is közel hozhatjuk a gyerekekhez a mindennapi életet, fejldő szocialista gazdaságunk eredményeit és távlatait. Ebből a szempontból a helyzet általában kielégítő. A tanárok feladata, hogy ne ragaszkodjanak a tankönyvekben megadott régi példákhoz, hanem ezek mintáira olyan feladatokat állítsanak össze, melyek megismertetik a tanulókat második öt éves ter-

vünk nagyszerű távlatait. A gyakorlati életből vett feladatok, nagyban hozzájárulhatnak a „száraz” matematika megkedveléséhez.

A házi feladatok ellenőrzésére fokozott gondot kell fordítani. A 14. számú iskolában például előfordult, hogy a kétféle algebrai kifejezések egyeztetése emelésének begyakorlására feladott házi feladatokat a VI. osztály nagyrésze nem oldotta meg helyesen. A tanár nem ellenőrizte, hogy a gyerekek kijavítják-e füzetüket a táblai felelet alapján és így az osztály nagyrésze hibásan tanulja meg a négyzetgyözelést, ezért nem is képes ilyen jellegű bonyolultabb feladatokat megoldani.

Az iskolák második tagozatában a fizikaoktatás célja megismereteni a tanulókat az alapvető fizikai jelenségeket és az ezeket összekapcsoló törvényeket, hogy ezáltal képesek legyenek a természet jelenségei megértésére és megértésük, így lehet a fizika törvényeit az emberek javára felhasználni.

A fizika tanításában sohasem szabad szem elől tévesztetni Lenin mondatát a valóság megismerésének dialektikus útjáról: „Az élő szemléletből az elvont gondolkodáshoz és innen a gyakorlati alkalmazáshoz...” A megismerés e három mozzanatánál nem lehet a fizikát hasznos módon elsajátítani. Középiskolánk fizika-oktatásának legnagyobb hiányossága, hogy e három mozzanat közül az első és a harmadik gyakran elcsúszkál, így a tanuló sokszor nem tudnak tovább jutni a fizika törvényeinek elvont megismeréséhez.

Tanítsunk kísérleti fizikát

Sok tanár nem vesz magának elég fáradságot, hogy összeállítsa, karbantartsa, állandóan tökéletesítse a különböző fizikai jelenségek bemutatásához szükséges demonstrációs eszközöket.

Az egyes iskolák szertárait — az Oktatási Minisztérium gondoskodása

folytán — általában kielégítően esztétik felkísérelt eszközökkel. Ezen a téren is mutatkoznak nehézségek, különösen a villamosságágnál kísérletekhez szükséges fogóanyagok beszerzésénél. Komoly hiba a megfelelő esztétikus felkészülés hiánya (6., 8., 11. számú iskola). A sok helyen rakárnak használt, fűthetetlen szertár (3., 14. sz. iskola) nem ad lehetőséget arra, hogy a fizikatanár komolyan foglalkozhasson a kísérleti eszközök megfelelő előkészítésével. Kedvezőtlenül befolyásolja a szertárak fejlesztésére irányuló munkát az a nagyony gyakori helyzet, hogy egy-egy tanár három-négy iskolában is tanít, vagy hogy ugyanabban az iskolában többen taníthassanak fizikát. Ezáltal megcsúszik a fizika-szertárért való egyéni felelősség tudata, a sokfelé dolgozó tanárok egyik iskolai felszerelésével sem foglalkoznak alaposan. A városi néptanács tanügyi osztályának a jövőben fokozott mértékben kell figyelembe vennie a tanárok észszerű elosztásának fontos követelményét.

A fenti okokra vezethető vissza, hogy a legtöbb hetosztályos iskolában még kísért a „tábla-fizika” szemléli, de nem érzékelte a gyermekekkel a fizikai jelenségeket. A jó fizika-tanítás terén igen szép eredményeket ért el a 8-as számú iskolában Kilin Sándor tanár, aki a gyermekek segítségével gazdag szertárat állított össze és előadásait sok kísérlettel teszi érdekessé és vonzóvá. A VI. osztályban például a tanuló mindennapi tapasztalataiból kiindulva, több egyszerű és világos kísérlet révén vezette be a tehetetlenség néhez fogalmát, amit a gyerekek — a feleletek tanúsága szerint — meg is értettek. Jó, teljesen gyakorlati jellegű házi feladatokat adott fel, melyek helyes megoldása és értelmezése igazolta, hogy a gyerekek nemcsak megismerték, de meg is értették a leckeit.

A feladatok megoldására minden iskolában nagy súlyt kellene fektetni, hiszen ez a tanultak gyakorlati alkalmazásának egyik fontos módja, ami nélkül a fizika csak elméleti tárgy marad.

A fizika tanítására is nagyrészt érvényesek a matematika-oktatással kapcsolatban mondottak. A tanuló helyes fogalom-alkotása szempontjából különösen fontos a pontos megfogalmazás és a jelenségek lényegének kiemelése. A 8. számú iskola VI. osztályában például az egyik tanuló azt állította, hogy „minden mozgás látszólagos” („minden mozgás viszonylagos” helyett), ami végeredményben a mozgás abszolút voltának tagadását jelenti.

A 17. számú iskola VI. osztályában például rögtönzött dolgozatnál a tanuló elenyészően kicsi része tudta, hogy az álló csigánál nincs, a mozgó csigánál viszont van erőmegtakarítás. A dolgozatokon látszott, hogy a gyerekek nem látják világosan, mi a lényege az egész kérdésnek.

A jelenségek fizikai lényegének megértéséhez szükséges a törvények kifejező képességének szavakból foglaltatása, a bennük szereplő jelölések pontos ismerete. Helyes például a 14. számú iskola VII. osztályában használt módszer, hogy a tanár a táblára írja a képletekben szereplő minden egyes betűvel jelzett fizikai mennyiséget.

Alkalmazásának egyik fontos módja, ami nélkül a fizika csak elméleti tárgy marad.

A fizika tanítására is nagyrészt érvényesek a matematika-oktatással kapcsolatban mondottak. A tanuló helyes fogalom-alkotása szempontjából különösen fontos a pontos megfogalmazás és a jelenségek lényegének kiemelése. A 8. számú iskola VI. osztályában például az egyik tanuló azt állította, hogy „minden mozgás látszólagos” („minden mozgás viszonylagos” helyett), ami végeredményben a mozgás abszolút voltának tagadását jelenti.

A 17. számú iskola VI. osztályában például rögtönzött dolgozatnál a tanuló elenyészően kicsi része tudta, hogy az álló csigánál nincs, a mozgó csigánál viszont van erőmegtakarítás. A dolgozatokon látszott, hogy a gyerekek nem látják világosan, mi a lényege az egész kérdésnek.

A jelenségek fizikai lényegének megértéséhez szükséges a törvények kifejező képességének szavakból foglaltatása, a bennük szereplő jelölések pontos ismerete. Helyes például a 14. számú iskola VII. osztályában használt módszer, hogy a tanár a táblára írja a képletekben szereplő minden egyes betűvel jelzett fizikai mennyiséget.

A feladatok megoldására minden iskolában nagy súlyt kellene fektetni, hiszen ez a tanultak gyakorlati alkalmazásának egyik fontos módja, ami nélkül a fizika csak elméleti tárgy marad.

Szabó Márta

Az új technika bevezetése a „I. Ranghej” gyárban

A Román Munkáspárt II. kongresszusának irányelvei a második öt éves tervre vonatkozólag, főleg azoknak a géppark fejlesztésére vonatkozó részei mely hatást gyakoroltak az aradi „I. Ranghej” szerszámgépgyár munkásaira és technikusaira.

Ez a egyszerű, de nehéz feladat élelken foglalkoztatja a műhelyek és műszaki irodák dolgozóit, mindenkit a maga munkahelyén és bizonyosra vehető, hogy a tömeges kezdeményező készsége és teremtő ereje értékes segítséget jelent az irányelvek valóra váltása alkalmával. De az alkotó erő nem érvényesülhet csak az esetben, ha megfelelően irányítják és kibontakozása érdekében gondoskodnak a szükséges előfeltételek megteremtéséről. Ezért különleges jelentőséggel bír a műszaki osztály mérnökeinek és technikusainak ezirányban kifejtett tevékenysége, amelyet a vállalat MTTE-körének egyes tagjai hasznos ötletekkel és indítványokkal támogatnak. E munkára az alapszervezet büroja nemcsak felügyel, hanem segít is annak elindítását. Nem véletlenül történt tehát, hogy az alapszervezeti büro ez évi első ülésén az új technika bevezetésének módjait tárgyalta meg egy meghívott technikus-kollektíva részvételével. Megtárgyalták annak a politikai munkának konkrét feladatait, amely arra hivatott, hogy motorja legyen az új technika bevezetésével kapcsolatos mind eredményesebb műszaki tevékenységnek.

Az új technika bevezetése érdekében az alant felsorolt fontosabb munkák találkoznak:

1. A szerszámműhely két több kés befogadására alkalmas késétartót készített el azzal a rendeltetéssel, hogy az esztergapedakokra az egyszerű késétartók helyett felszerelve lehetővé tegyék több műveletnek későbbi elvégzését. E késétartók használatának minél szélesebb kiterjesztése hozzájárulna a munka termelékenységének növeléséhez és az önköltségi ár csökkentéséhez.

2. Az általunk szállított esztergapedakok ágy-csuszó felületeinek 1953 óta különleges köszörőgép segítségével adjuk meg a végző finom megmunkálást és így a drága kézi hantolást olcsó és mégis igen nagy pontosságú gépi munkával helyettesítettük.

Az esztergapedakoknak vannak azonban egyéb csuszó felületei is, amelyeket ma még kézzel „tusíroznak”. Azt a célt tűztük magunk elé, hogy megfelelő eljárás és készülékek segítségével ezekben ezeket a felületeket is géppel köszöröljük.

3. A műszaki iroda arra törekszik, hogy a többi késekkel való megmunkálást mind nagyobb mértékben elterjedtesse, minél több munkadarabhoz tervezzen és készítsen többféle kését, amelyek segítségével több műveletet lehet egyszerre, egy fogással elvégezni.

4. A múlt évben a szerszámműhely egy csavarmenet hengerlő gépet fejlesztett be, amelynek kipróbálása most van folyamatban. E gép üzembehelyezése lehetővé teszi, hogy a csavarmeneteket a jövőben ne esztergapedakon vágják, mint jelenleg, ami költség és alacsony termelékenységű eljárás, hanem a gép segítségével hengereljük. Ennek a műveletnek a termelékenysége ugyanis többszöröse az esztergapedakon való vágás termelékenységének.

5. Folyamatban van egy új, personekint 15 köbméter termelő légsűrítő gép felszerelése és előkészítése. A kompresszor üzembehelyezése két és félzserre emeli a sűrített levegő termelését a jelenlegi termeléshez viszonyítva. A sűrített levegőből többet lehet készíteni, így az öntvényekben és a szerelésben az eddig kézzel végzett műveletek egy részét sűrített levegővel hajtott köszörülő, vagy fúrógépek segítségével végezzük el, másrészt lehetővé válik a forgácsoló berendezés végleges üzembehelyezése. Ugyanis a jelentős újítás gyakorlati kihasználását eddig a szükséges sűrített levegő hiánya akadályozta meg. A berendezés segítségével vasforgácsot lehet befújni az öntvény kupoláinak kemencébe, úgy, hogy a megmunkált vasforgács, amelynek ügyszóval semmi kereskedelmi értéke sincsen, elég jelentős arányban a drága, folyékony öntvény alkatrészévé válik, annak az önköltségi ára csökken és így módon óriási összegeket lehet megtakarítani napgazdaságunk számára.

6. Tanulmányok folynak az irányban, hogy a lehető legnagyobb mértékben kiterjesszék a megmunkálást öntvényekben kikülből való öntését, ahol pedig nagyobb pontosság és finomabb felület szükséges, ott a megmunkált fémminőségű való öntést. Mindkét eljárás olcsóbb és pontosabb, mint a közönséges homokminőségű öntés és az utóbbi eljárással szemben a következő előnyökkel jár: egy darabba vonatkoztatva kisebb mintaköltség, kevesebb öntvény, miután kisebb a ráhagyások és ugyanezen okból kifolyólag kisebb a gépi megmunkálási költség (esztergálás, gyalulás, marás, stb.).

7. Tanulmányozzuk és bevezetjük az öntvényben a „héjformázást”. A „héjformázás” egy teljesen új eljárás, amelynek a lényege a következő:

Az egyes munkadarabokhoz fémminőségű készítenek. A fémminőségű befújják bakelitpor és finom kvarchomok keverékkel, majd a fémminőségű kemencébe teszik, ahol a bakelit megolvad, a homok pedig együtt egy képlekeny masszát alkot, amely rásimul a fémminőségű idomaira. A fémminőségű kemencéből kivéve, a masszát kemencében szárítják. Az így nyert héjak öntésre alkalmasak. Egy pár héj alkot együtt egy öntvényminőségű, a héjak öntött tárgyak felülete teljesen sima, maguk a tárgyak olyanynak pontosak, hogy csak igen kevés megmunkálást kívánnak.

8. Az anyagbeszerző osztály megkezdte, hogy ugynevezett „hidropaszt”-ot szereljen be. Ez egy nagy viszkozitású különleges folyadék, amely már egy 15 századmilliméter széles, vagy annál keskenyebb hézagban nem tud keresztülmenni, azonban nagy rugalmassággal rendelkezik. Ha ez a folyadék nyomás alatt egymásmellé helyezett vékony acéllemezek elére hat, a lemezek előre mozognak, míg össze nem ütköznek. Ha például a lemezek két egymással szemben lévő szorító poftában foglalnak helyet és rájuk „hidropaszt”-ot, továbbá ha a szorító pofták közé valamely felszerelés idomdarabát helyezünk s arra a nyomás alá öntött „hidropaszt” segítségével rázárjuk a szorító poftákat, a poftákban helyet foglaló lemezek rásimulnak az idomdarabára, pontosan követve annak vonalait és nagy erővel megszorítják azt. Ezen az alapon oly befogó készülékek lehet szerkeszteni, amelyekben a legbonyolultabb alakú munkadarabokat is egy kézmozdulattal, tehát pillanatok alatt meg lehet rögzíteni, szemben a jelenleg használt mechanikai uton záródó és több záró elem segítségével működő befogó készülékekkel, amelyek rögzítése hosszabb időt igényel. Nyilvánvaló, hogy „hidropaszt”-alapon működő befogó készülékeknek az üzemben való széles elterjedése nagymértékben járulna hozzá a munka-termelékenység növeléséhez.

9. A munkában lévő villamos kismegbefejezés után bevezetjük a gyorsforgó acélból készült szerszámok (marók, fúrók, dörzsárok, stb.) öntését. Eddig az ilyen szerszámokat számos forgácsoló művelet láncolatán keresztül s így drágán készítették el. Az öntött szerszámok csak élezt és a furat köszörülését igénylik, tehát összehasonlíthatatlanul olcsóbbak, mint a forgácsoló művelettel készített szerszámok.

Sok más tanulmány és munkát van még folyamatban az új technika bevezetésével kapcsolatban, mint amilyen az ondo-mechanikai, azaz villamos szikrával való forgácsolás, a kemény-körmozás, a szerszámok lagypont alatti edzése, a magas frekvenciájú edzés, az örvénylő menetmosás tökéletesítése és sok más, ami kihat a munka termelékenységére.

A kitűzött cél elérésének érdekében szükséges, hogy a pártszervezet, szakszervezet a széles tömegeket mozgósítsa oly módon, hogy szívet-lélekkel támogassák a kezdeményezéseket, az új technika bevezetésére irányuló mozgalmat sikerrel. Az MTTE körnek és a technikai kabinetnek előadásokat, könyvtármegtekintéseket kell rendezniük és tanfolyamokat a dolgozók szakmai színvonalának emelése, alkotó erejének ösztönzése érdekében.

Bárd Oszkár,
a „I. Ranghej” szerszámgépgyár mérnöke

Levelek a szerkesztőséghez

IMSZ tagok az élen

Nem sok idő telt el a szépiatúli három IMSZ-szervezet tevékenységének áttekintése óta és máris megújult a községi, állami gazdasági és kollektív gazdasági IMSZ-szervezetek politikai-kulturális munkája.

Különösen fellendült a községi IMSZ-szervezet munkája, amióta Purcica Ilie elvtárs leszerelt és megválasztották a községi IMSZ-szervezet szervezőjévé. Sikertől az IMSZ-tagság 90 százalékát bevonnia a téli kulturális munkába.

Az elmúlt évben gyengén működő román táncosok például a községben éljenek, Purcica Ilie, Barciuciu Constantin, Bora Ion, Primar Mircea, Feith Ana, Holzinger Teresia, Turucu Draga és Anghel Ramona IMSZ-tagok cselekvő bekapcsolódása révén. Anghel Ramona elvtársnő, a táncosok vezetője, nagy lelkesedéssel dolgozik a csoportért, amely már több jósikerült előadást tartott a községben és tapasztalatait renvett részt Alunison.

Ugyancsak sikeresen szerepelt az eddigi kulturális előadások a kultúrthoz igazgatója, Georgescu Traian tanár vezetésével a román színjátszó csoport is, amelyben ugyancsak az IMSZ-tagok tünek ki lelkes munkájukkal.

A zárszámadás eredménye meggyőzően hatott

Nálunk, az erdőhegyi kollektív gazdaságban is megtartották a zárszámadást. Az eredmény sokak várakozását felülmúlta. Öt kiló buza, 4 kiló kukorica, 0,90 kiló árpa, 0,23 kiló cukor, ezenkívül káposzta, napraforgó, burgonya, takarmányrepa és 14 lej jutott egy munkásóra munkájáért.

Tavaly számos kollektív házat épített, vagy megújította házat. Sokan rádiót, kerékpárt, tehenet és egyébeket vásároltak, amik élesen bizonyítja a kollektív élet színvonalának emelkedését.

A gazdaság vezetőtanácsa nagygyűlés elé terjesztette az 1956. évi termelési tervet, amelyet a tagok egy-

A községi IMSZ-szervezethez tartozó megemelt lekiismeretes tagok közül az állami gazdaságban is találunk mind a szervezeti, mind a kulturális munkában kiváló IMSZ-tagokat: Scheffer Jánost, Breier Terest és Bayer Erzsébetet, a német népi táncosok tagjait.

Breier elvtársnő ezenkívül a községi kulturális énekkarának szólistája is.

Denk Katalin elvtársnő a kultúrthozon kívüli munkaközösségének egyik legaktívabb tagja. Nem feledkezhetünk meg a szépiatúli ifjú kollektívisták cselekvő közreműködéséről sem. Ezek közül példaként említhetjük meg Irm Miklós IMSZ alapszervezeti titkár, aki jó körútag és a német színjátszó csoport tagja. Ugyanígy Bondan Annamária is, aki a német népi táncosok egyik legtehetősebb tagja és emellett a körútag is szerepel.

Meg kell említenünk Willwerth János IMSZ-tagról is, a német népi táncosok legjobb táncosáról, aki az AVSAP céljaitól nem tér el és buzgó tagja.

Községünk IMSZ-tagjai eredményesen támogatják a kultúrthozon és az AVSAP munkáját.

Petsch Miklós,
levelező

hangulag jóváhagyták. Többek között tervbevéttük egy 40 férőhelyes lóistálló és egy préház építését is.

Az 1956-os évi termelési terv új távlatokat nyit meg a gazdaság fejlődésében és a kollektívisták élet színvonalának emelésére.

A gazdaság részesedése számos egyéni gazdasághoz dolgozó paraszthoz győzött meg. Eddig tíz felvételi kérvényt hagyott jóvá a nagygyűlés. Jelenleg is naponta érkeznek érdeklődők a felvétel körülményeinek megismerésére.

Zöldi Ferenc,
levelező

Több gondot a város tisztántartására

Aradon a múlt év folyamán számos intézkedés történt a város szépségének és tisztántartásának érdekében, s ennek eredményei meg is mutatkoztak. Sajnos azonban városunkban nem minden lakos törekszik a tisztaság fenntartására és ez főként a szemét meg nem engedett helyre való hordásában nyilvánul meg.

Nem szorul külön magyarázatra, hogy a város különböző részein összehordott szemétdomb, mennyire veszélyeztet a környék lakóinak egészségét.

Egy évvel ezelőtt a környék lakóinak kérésére az ICA táblát helyezte el a G. Dimitrov utca és Barbu Lautaru utca utkeresztződéséhez, amelyen felhívja a figyelmet, hogy erre a helyre tilos a szemé-

hordás. Sokan azonban semmibe nem véve a felhívást, továbbra is idecsúsztatják a szeméteket.

Január 20-án például az 1407. és az 1152. számú szekeréről, 21-én pedig a 25785. számú tehérgépkocsiról ugyanarra a helyre rakták le a szeméteket. Méginkább felháborító az a tény, hogy az ICA 4, 6, 9, 12. számú kocsi is kényelmesen be tud találni erre a helyre, mint a téglagyár mellett erre a célra kijelölt területre.

A környék lakói kérik a városi néptanács végrehajtó bizottságát, hogy tegye meg a szükséges intézkedést a város tisztántartása érdekében és hívja fel a járműtulajdonosok és a járművezetők figyelmét a rendelkezések betartására.

A kisiratosi kollektív gazdaság 1956. évi termelési terve

A II. pártkongresszus irányelvei nagy feladatok elé állították a mezőgazdaság szocialista szektorát. A létező kollektív gazdaságok, mezőgazdasági társulások fejlesztésével, újak létesítésével, a föld gépi erővel történő megművelésével, valamint az agrotechnikai szabályok alkalmazásával fokozni kell a mezőgazdaság szocialista egységeinek gabona-

viszonyítva nagyobb termelési feladatokat irányoznak el. Ezt pedig az teszi lehetővé, hogy tavaly, csaknem minden terménynél teljesítették a terv előírásait. A gazdaság növénytermesztési, állattenyésztési, valamint a többi termelési ágában elért eredmények nyomán bátran állíthatjuk, hogy már eddig is ésszerűen gazdálkodtak. Az agro-zooteknikai szabályok al-

ték. Ez 286.622 lej jövedelmet eredményezett a gazdaságnak.

A sokoldalú termelési tevékenység a gazdaság szervezési, gazdasági erősödéséhez, a pénzbeli jövedelem növekedéséhez vezet. Így például, az ipari növények termesztése egyre jövedelmezőbbé válik. Tavaly 30 hektáron termesztették kenderet, amiért 307.000 lej, a 128 hektár kukorica termésért 892.000 lej, a

A kisiratosi kollektív gazdaság 1955-ös évi tevékenységét tehát eredményesen gazdag volt s ez nagyrészen annak tulajdonítható, hogy tervszerűen végezték a különböző mezőgazdasági munkákat.

Azért, hogy az 1956. termelési terv meg az elmúlt évinél is alaposabb legyen és pontosabban körvonalazza a gazdaság célkitűzéseit, tervező kollektívát alakítottak a gazdaságban. Ebben a kollektívában résztvettek a vezetőtanács tagjai, a brigádvezetők, a könyvelők, a csoportvezetők, az élénjáró kollektívisták, valamint a gazdaság mezőgazdasági mérnöke.

Miután befejezték az évvégi zárszámadást, a kollektíva hozzáállott az 1956-os év termelési tervének elkészítéséhez. A tervezet később megvitatott a pártalapszervezet, majd a brigádok gyűlése elé terjesztették. A pártalapszervezet a gazdaság további szervezeti-gazdasági erősödése érdekében tett javaslatokat. Rámutatott arra, hogy ezt a termelési ágak további bővítésével, a munka újszerű megszervezésével érhetik el oly módon, hogy a kollektívisták egyéni érdekei szorosan összefüzzöjenek a közös érdekekkel.

A brigádok gyűlésein is számos javaslat hangzott el a kollektívisták részéről, amelyek gazdagították a termelési tervet.

Nem hagyhatjuk figyelmen kívül azt sem, hogy a munkaközösség, amelynek feladata az 1956. termelési terv elkészítése volt — mielőtt hozzáállt munkájához — alaposan kiértékelte az 1955. évi termelési tervét, s megállapította, hogy a tavalyi termelési tervbe több hiba csúszott, amelyeket a kollektívisták javaslatai alapján könnyen ki lehetett volna küszöbölni. Így például az állattenyésztéssel kapcsolatban előirányozták a számszerűtlen szaporulatot, de elmulasztották az állati termékek fokozására szükséges feltételek biztosítását. Ennek tulajdonítható, hogy a tehén évi tejhozama alig haladta meg az 1100 literet. Ezt pedig meg lehetett volna oldani a kevés tejhozamu tehén kicserélésével, a takarmányozás megújításával és olyan fejlett módszerek alkalmazásával, mint amilyen a fe-

jés előtti tögmasszázs, a borjak vederből történő itatása, stb. Egyéb hibák is akadtak az 1955-ös évi termelési tervben. Ez tette szükségessé, hogy az új termelési terv elkészítésével egyidőben kiértékeljék a múltévi termelési tervet.

A hibák megszüntetése végett nagy figyelmet fordítottak a brigád és a csoportvezetők, valamint az élénjáró kollektívisták javaslataira. A javaslatok a belső erőforrások feltárásához, újabb termelési ágak felfedezéséhez vezettek, amelyeken keresztül nagymértékben gyorsaszik majd a gazdaság jövedelme.

Meg kell említeni azt is, hogy a terv előkészítő munkálatait megelőzően a kollektívisták javaslataira, a tervező kollektíva számos intézkedéseket hozott, amelyek lényegesen megkönnyítették a tervszerűsítést. E célból átanulmányozták az első brigád munkamódszereit és a terméshozam növekedésének tényezőit.

A Bába János vezette 1. számú brigád ugyanis sokkal gazdagabb termést takarított be, mint a többi brigádok. Buzából 400 kilóval, kukoricaiból pedig öt tonnával termesztettek többet, részben annak tulajdonítható, hogy jobban szervezték meg a brigád tevékenységét és idejében végezték a különböző mezőgazdasági munkákat. Megállapították azonban azt is, hogy az 1. számú brigád jobb minőségű földet is rendelkezett s ez nagymértékben járult a terméshozam növekedéséhez.

E tapasztalatok alapján a hibák kiküszöbölése végett, hiszen alkalmazták a minisztertanács 141. számú határozatát. Ha ugyanis a brigádok földterületére minőségére való tekintet nélkül továbbra is egyenlő mennyiségű terméshozamot állapítanak meg, a kollektívisták javadalmazása nem lesz arányos a végzett munkával és nem lesz igazságos. Ezért vált feltétlenül szükségessé, hogy a hektáronkénti terméshozamot minden egyes területen a föld minőségének megfelelően állapítsák meg. Szemes kukoricából például a leggyengébb földeken 2000 kilót, a legjobb földeken pedig 3500 kilót irányoztak elő, ami azt jelenti, hogy a gazdaság kukoricával bevetett

Néptanácsi képviselőjelölő gyűlés

Nemrég az iratosi „Junius 11” kendergyár kulturtermében gyűlést összehívott a dolgozók, hogy néptanácsi képviselőjelölőket javasoljanak. Zabu László nyitotta meg a gyűlést.

Kabát Ferenc elvtárs beszélt a képviselőjelölő gyűlés fontosságáról, felhívta a jelenlévőket figyelmükre arra, hogy a képviselőjelölőket a legbelsőbb elvárások közül javasolják.

Zabu László, Radu Emil elvtársat javasolta az iratosi 20. számú választókerület képviselőjelöltjének.

Szvercsák József és Onodi Lajos mellélték Radu elvtárs érdemeit és állást foglaltak Zabu László javaslatát mellett.

Hegedűs Mátyás,
levelező

—O—

Készülnek a tavaszra

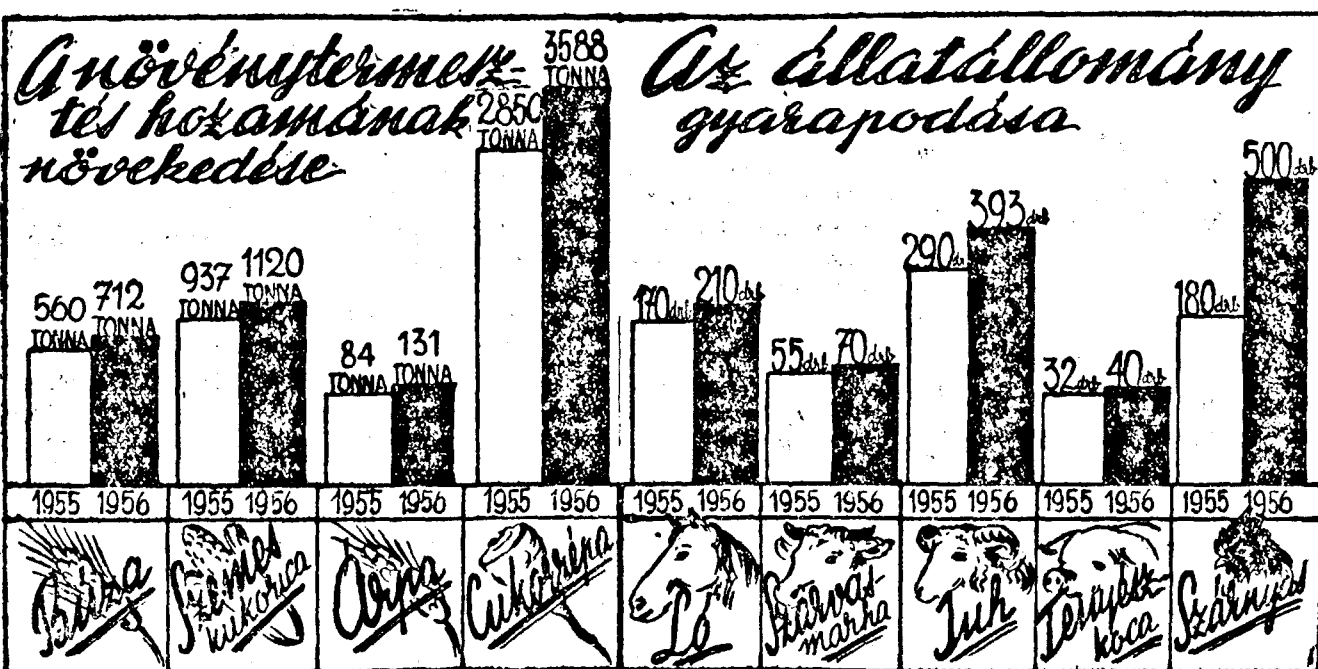
A szofronaj kollektív gazdaság tagjai megértették a tavaszi kampány jó előkészítésének fontosságát és a pártalapszervezet irányításával nemcsak a befejező, az előkészítő munkálatokat.

Huszonkét kollektívista agrotechnikai tanfolyamon tanulmányozza a tudományos mezőgazdasági módszereket. Már hat lecke megtörtént. Az előadások arra készítettek a kollektívistákat, hogy kézzel és géppel készítsenek a tavaszi kampányra. Már több mint 180 tonna istállótrágyát hordtak ki a tavasszal vetésre kerülő földekre. Ezenkívül 64 négyzetméter melegágyat készítettek. Megjavították 13 szekeret, 16 eke, 8 boronát és 5 vetőgépet. A kollektívisták közül Baranyi István, Faragó Mátyás és Pál József tünek ki a gépjáratásban. Emellett a vetőmagvak előkészítésére is nagy gondot fordítanak. Már több mint 5 tonna vetőmagot kiválogattak és megtisztítottak. A vetőmag előkészítésénél Kigyósi Rozália II., Antal Erzsébet kollektívisták tünek ki jó munkájukkal.

★

A világosi néptanács végrehajtó bizottsága szervezett munkával kezdett a javítási kampányhoz. Ellenőrző bizottságot alakítottak, amely ellátogat a község dolgozó parasztjaihoz, valamint a traktor- és géptulajdonosokhoz és megvizsgálja a gépek, traktorok, szerszámok állapotát. Lépéseket tettek, hogy az olyan cserelalkatrészeket, amelyeket nehezebb megvásárolni, a néptanács útján szerezze be a község dolgozó parasztjainak.

A község öt kovács- és két gépműhelyében serény munka folyik, hogy minél előbb elkészülhessenek a javításokkal. A községben található 597 eke jó állapotban várja a szántás megkezdését. Ugyancsak befejezéshez közeledik a traktorok, valamint egyéb mezőgazdasági szerszámok javítása. A tízenhatsz cséplőgépben meg négy vár javításra. Az arató-kötőgépek javítását a napokban kezdték meg.

A grafikon a gazdaság gabonatermesztésének és állattenyésztésének növekedését mutatja. Ezeket az eredményeket nemcsak a földterület növekedésével, hanem a fejlett agro-zooteknikai módszerek alkalmazásával, a hektáronkénti terméshozam növelésével érték el.

termesztését. „A szocialista szektornak oly módon kell fejlődnie, hogy a második öt éves terv végén biztosítsa az egész mezőgazdasági árutermelés 60–70 százalékát” — jelölt ki a Román Munkáspárt II. kongresszusának irányelvei.

A kisiratosi „Szabó Árpád” kollektív gazdaság vezetőtanácsa és a kollektívisták, amikor hozzáálltak az 1956-os évi termelési terv elkészítéséhez, figyelembe vették a II. pártkongresszus irányelveiből rájuk háruló feladatokat. Arra törekedtek, hogy a tervben, — amely a gazdaság ezévi tevékenységét, fejlődését határozza meg — az elmúlt évhez

alkalmazásával növelték a terméshozamot és gyarapították az állattenyésztést. Amellett, hogy az állattenyésztési számszerinti növekedett, az állati termékek minőségi előrelépését is kiemelték. A gazdaság 80 éves hízlalására kötött szerződést az állami felvásárlási szervekkel. A szerződésben megállapították a termelési tervben előirányozott szulymennyiséget több mint 2000 kilóval túlháladták. Tüteljesítették a gyapjúelőírányzatot is. Az állati termékeket, a hizott és a növendék sertéseket, a gyapjút, a tejet a szövetkezet és az állami felvásárlási szervekkel, valamint a szabadpiacon értékesítették.

hat hektáron termelt dohányért pedig 63.000 lej kapott a gazdaság. 1955-ben az összes termelési ágak több mint 1.500.000 lej jövedelmet eredményeztek a gazdaságnak. A növénytermesztési terület hektárhözamának emelkedése, az állati termékek gyarapodása, valamint a pénzbeli jövedelem növekedése a kollektívisták gazdag javadalmazásának lehetőségét teremtette meg. Egy-egy munkanapért járó kollektívisták 4,13 kiló búzát, 7 kiló szemeskukoricát, 9,50 lejt, ezenkívül jelentős mennyiségű más terményt kaptak. Egy-egy munkanap pénzértéke, szövetkezeti árában 45 lej.

Bokor Mihály

N. A. Bulgaryinnak, a Szovjetunió minisztertanácsa elnökének válasza az United Press Ol Pakisztán iávirali Ugyonkség szerkesztőjének kérdéseire

MOSZKVA. (Agerpres.) — A TASZSZ jelenti: Kútubuddin Aziz, az United Press Ol Pakisztán iávirali Ugyonkség szerkesztője a Szovjetunió Pakisztán nagykövetségére utján felkérte N. A. Bulgaryint, a Szovjetunió minisztertanácsának elnökét, hogy válaszoljon néhány kérdésre a szovjet-pakisztáni kapcsolatokra vonatkozólag.

Az alábbiakban közöljük a hírügynökség szerkesztőjének kérdéseit és N. A. Bulgaryin válaszát:

KERDES: A Legfelső Szovjet ülésszakán a szovjet miniszterelnök kifejezte azt a reményt, hogy a Szovjetunió és Pakisztán kapcsolatai meg fognak javulni. Véleménye szerint milyen lehetőség van a kapcsolatok megjavítására?

VALASZ: A Szovjetunió más államokkal való kapcsolataiban mindenkor a különböző társadalmi rendszertől függetlenül a kölcsönös érdekek előnyös baráti együttműködésének lehetőségéből és szükségességéből indul ki.

A szovjet külpolitika azon alapszik, hogy elismeri az összes népek jogait a nemzeti fejlődésre és állami függetlenségre. Mi ellenük mindenféle beavatkozást más államok bütygibe.

Vonatkodik ez Pakisztánra is, Pakisztán népének ugyanolyan joga van, mint minden más népnek arra, hogy belső kérdéseit úgy oldja meg, ahogyan jónak látja.

A Szovjetunió következetesen békepolitikát folytat, de természetesen nem lehet a közömbös, amellyel, hogy egyes szomszédos országok idegen érdekek kielégítése céljából, olyan agresszív katonai csoportosításokba lépjen be, amelyek veszélyeztetik a Szovjetunió biztonságát. Ellenségei vagyunk az olyan agresszív katonai-politikai csoportosulásoknak, mint a SEATO és a bagdad, paktum, amelyben Pakisztán is részt vesz.

A Szovjetunió és Pakisztán baráti kapcsolata a békes együttműködés ismert öt elvén alapulhat. A Szovjetunió, India, a Kínai Népköztársaság, Burma és más országok kapcsolatai ezen az öt elven épülnek fel.

A fenti elvek alkalmazása a Szovjetunió és Pakisztán kapcsolataiban is kétségtelenül előmozdítaná a szovjet-pakisztáni viszony megjavulását és fejlődését és teljes mértékben megelégedne népeink érdekeinek és törekvéseinek. E tekintetben mi abból indulunk ki, hogy a pakisztáni népek, a többi békeszerető néphez hasonlóan, lélekkel a béke megszilárdítása, országa függetlenségének megerősödése és jólétének növelése.

KERDES: Milyen téren jöhetne létre együttműködés a Szovjetunió és Pakisztán között?

VALASZ: A Szovjetunió a legszélesebbkörű kapcsolatok kialakítását akarja megteremteni és kifejleszteni minden országgal. Kétségtelen, hogy a Szovjetunió és Pakisztán között eredményes gazdasági, műszaki, kulturális és más természetű együttműködés alakulhat ki.

KERDES: Milyen lehetőségek nyílnak a Szovjetunió és Pakisztán együttműködésére?

A Szovjetunió hajlandó-e gazdasági és műszaki segítséget nyújtani Pakisztánnak anélkül, hogy ezt valamilyen feltételhez kötné?

VALASZ: Véleményünk szerint meg vannak a szükséges lehetőségek a Szovjetunió és Pakisztán mindkét fél részére előnyös gazdasági együttműködésére, természetesen, ha mindkét fél bizonygató adja annak, hogy hajlandó ezt az együttműködést.

A Szovjetunió az Egyesült Nemzetek Szervezete útján és kétdoldali egyezmények alapján több ország-nak nyújtott és nyújt műszaki segítséget. Köztudomású az is, hogy a Szovjetunió ezt a segélynyújtást — a nyugati hatalmaktól eltérően — nem kötötte semmiféle olyan politikai, katonai, vagy más természetű feltételhez, amelyek érinthetnek egyik vagy másik ország szuverenitását.

A fentiek teljes mértékben érvényesek Pakisztánra is.

KERDES: Milyen lehetőségek nyílnak a Szovjetunió és Pakisztán kereskedelmi kapcsolatainak kibővítésére?

Milyen árukat kívánna vásárolni a Szovjetunió Pakisztántól, milyen árukat tudna eladni Pakisztánnak és milyen fizetési módokat alapít?

VALASZ: Meg vannak a reális feltételek a Szovjetunió és Pakisztán kereskedelmi kapcsolatainak kibővítésére.

A Szovjetunió mezőgazdasági és állati termékeket, valamint más árucikkeket vásárolhatna Pakisztántól, s cserébe teljes ipari berendezéseket, mezőgazdasági gépeket és más gépeket, különféle iparcikkeket és más olyan árukat hajlandó eladni, amelyekre Pakisztánnak szüksége van.

Ezzel kapcsolatban pozitív jelentősége lenne egy szovjet-pakisztáni kereskedelmi egyezmény megkötésének.

KERDES: Hajlandó-e a Szovjetunió megosztani Pakisztánnal az atomenergia békés felhasználása terén szerzett technikai tapasztalatait?

VALASZ: Igen, hajlandó.

A Demokratikus Ifjúsági Világszövetség Végrehajtó Bizottsága helsinki ülésén elfogadott határozati javaslatok

HELSINKI. (Agerpres.) — A TASZSZ jelenti:

A Demokratikus Ifjúsági Világszövetség (DIVSZ) végrehajtó bizottságának helsinki ülésén a következő határozati javaslatokat fogadták el:

1. A DIVSZ végrehajtó bizottságának ajánlása a VI. Világifjúsági Fesztivál előkészítésével kapcsolatban.

2. Az ifjúsági szervezetek közötti együttműködés megszilárdításának kérdésével kapcsolatos határozati javaslat.

3. Az ifjúság munkakérdésével kapcsolatos határozati javaslat.

A VI. Világifjúsági Fesztivállal kapcsolatban a végrehajtó bizottság ajánlja, hogy a Fesztivált Moszkvában, 1957 július 28-ika és augusztus 14-ike között rendezzék meg a Béke és Barátság jelszavával. Elhatározták, hogy a Fesztiválra 30.000 ifjút hívnak meg a világ összes országából, tekintet nélkül politikai hovatartozására és vallási meggyőződésükre. Elhatározták, hogy a Fesztivál megrendezésére nemzetközi előkészítő bizottságot alakítsanak.

A szovjet és holland hadihajók kölcsönös látogatása

MOSZKVA. (Agerpres.) — A TASZSZ jelenti:

A Szovjetunió kormánya és a holland kormány megállapodtak abban, hogy egy szovjet hadihajó-egység látogatást tesz a rotterdami kikötőben és ugyanakkor egy holland hadihajó-egység a leningrádi kikötőbe látogat.

A kölcsönös látogatásra 1956 július 20-ika és 24-ike között kerül sor.

A hadihajóegységek egy-egy cirkálóból és mindkét részlől két torpedórombolóból állnak.

Franciaország és Nyugat-Németország külügyminiszterei ismét megvitájták a Saar-kérdést

PARIZS. (Agerpres.)

A France Presse hírügynökség hivatalos forrás alapján beszámol arról, hogy Franciaország és a Német Szövetségi Köztársaság külügyminiszterei február 20-án találkoztak, hogy megvitatják a két ország közötti vitás kérdéseket. A hírügynökség közlése szerint ezeken a tárgyalásokon minden egyes vitás kérdésben, különösen a Saar-vidék kérdésében megállapították a szakértők munkarendjét.

A bécsi rendőrség elfoglalta a Szakszervezeti Világszövetség iktárságának székhelyét

BECS. (Agerpres.) — A TASZSZ jelenti:

Az osztrák rendőrhatalóságok február 6-án este rajtaütésszerűen behatoltak abba az épületbe, ahol a Szakszervezeti Világszövetség titkárságának székhelye van. Előzetes adatok szerint a támadásban több, mint 60 rendőr vett részt.

A Szakszervezeti Világszövetség tisztviselőit felszólították, hogy 15 percen belül hagyják el a helyiséget, amelyet a rendőrség lepecsételt és őrizetbe vett. A Szakszervezeti Világszövetség tisztviselőinek megtiltották a helyiségekbe való belépést.

Mint ismeretessé vált, a támadás előtt a Szakszervezeti Világszövetség titkársága felkérte Raab kancellárt, hogy fogadjon a titkárság vezetését a belügyminisztérium azon határozatával kapcsolatban, hogy betiltja a Szakszervezeti Világszövetség tevékenységét Ausztria területén. A kéreésre még nem érkezett válasz.

BERLIN. (Agerpres.) A TASZSZ jelenti:

Az osztrák külügyminisztérium által a Szakszervezeti Világszövetség te-

vékenységének osztrák területen történő betiltásával kapcsolatban a Német Szabad Szakszervezetek Szövetségének vezetősége 5.300.000 tagja, valamint egész Németország haladó szellemű dolgozóit nevében tiltakozó táviratot intézett az osztrák szövetségi kormányhoz. A távirat hangsúlyozza, hogy az ENSZ alapokmánya a munkássztrájk szervezeteit ismert el a Szakszervezeti Világszövetséget és hogy az osztrák belügyminisztérium akciója ellentétben áll Ausztria semlegességével.

A Német Szabad Szakszervezetek Szövetségének vezetősége követeli, hogy az osztrák kormány hatálytalanítsa a belügyminisztérium rendeletét és ne akadályozza a Szakszervezeti Világszövetség tevékenységét.

A Német Szabad Szakszervezetek Vezetősége táviratban felkérte az ENSZ főtitkárát, hasson oda, hogy az osztrák kormány szüntesse be a Szakszervezeti Világszövetség elleni önkényes akcióit.

A Német Szabad Szakszervezetek vezetősége szolidaritását fejezte ki Di Vittorionak, a Szakszervezeti Világszövetség elnökének.

Az új francia kormány álláspontjai az algériai kérdésben

PARIZS. (Agerpres.)

Guy Mollet, francia miniszterelnök az algériai kérdéssel kapcsolatos rádióbeszédében hangsúlyozta, hogy kormánya „az algériai kérdés rendezésében konkrétan megjelölte célkitűzéseit és azokat a korlátokat, amelyeket nem lép túl.”

Elsősorban is, — mondotta Guy Mollet — szükségesnek tartjuk Algéria sajátosságának elismerését és tiszteletben tartását és ugyanakkor a

szükséges szövetség fenntartását és megszilárdítását Algéria és Franciaország között.

„A kormány kijelentette, — tette hozzá Guy Mollet — hogy Algéria jövő végleges státusát semmilyen sem fogják egyoldalúan rákényszeríteni Algériára. A státutum a lakosság illetékes képviselőjével való szabad eszmecsere eredményeként kell, hogy létrejöjjön közvetlenül azután, hogy helyre jön a nyugalom, kirják a szabad választásokat.

22 hét filmjei

„DOZSA GYÖRGY” mozi: február 14-ig: Riadó a hegyekben. Előadások: 3, 5, 7 és 9 óra. Naponta matiné 11 óra.

„NICOLAE BALCESCU” mozi: február 13-ig: Az élet tanulsága. Előadások: 3, 5, 7 és 9 óra.

„HERBAK JÁNOS” mozi: február 12-ig: A balszerencsés kutyuska. Előadások: 3, 5, 7 és 9 óra.

„I. L. CARAGIALE” mozi: február 10-ig: Denevér. Előadások: 3, 5, 7 és 9 óra.

„UJ IDOK” mozi: A 3 és 5 órai előadás: Holnap mindenütt táncol.

nek. 7 és 9 órai előadás: Titkos iratok.

„SOLIDARITATEA” mozi (Gai): február 8-ig: Az asszonyok és az. Előadások: hétköznap: 7 óra, vasárnap: 3, 5 és 7 óra.

„MAXIM GORKIJ” mozi (Mikela): február 8-ig: A Matto Grosso, rejtelmei. Előadások: 5 és 7 óra.

AZ ARADI BABSZINHAZ MŰSORA: Csütörtökön, február 9-én: Punguța cu 2 bani. (Az előadás román nyelven.)

A világsajtó továbbra is kommentálja N. A. Bulgaryinnak Eisenhowerhez intézett üzenetét

DELHI. (Agerpres.)

A National Herald című lap vezércikkében kommentálja N. A. Bulgaryinnak Eisenhower elnökhöz intézett második üzenetét. A lap megállapítja, hogy „Bulgaryin marsall javaslata felhívás a békes együttműködésre és kísérlet arra, hogy feltartóztassa a háború felé vezető versenyt.”

A lap a továbbiakban ezeket írja: „Ha az ENSZ alapokmánya nem tiltja az országok közötti katonai szövetségeket, akkor annál természetesebb, hogy nem tiltja az államok közötti barátsági szerződéseket. Ha Anglia és az Egyesült Államok kifogásolják a Szovjetunióval való kétoldali szerződést, attól tartva, hogy ez meggyengíti a nyugati országokkal való szövetséget, ezt azt bizonyítja, hogy a két nyugati hata-

lom nagyobb fontosságot tulajdonít a katonai szövetségeknek, mint az egyetemes békének.”

N. A. Bulgaryin és D. Eisenhower üzenetváltását kommentálva, több svájci lap amellett foglal állást, hogy a nyugati hatalmak és a Szovjetunió között induljanak tárgyalások a szovjet kormány vezetésének üzenetében foglalt javaslatok alapján.

A La Suisse című lap vezércikkében hangsúlyozza, hogy a barátsági és együttműködési szerződés megkötésére irányuló szovjet javaslat alapot képez a tárgyalásokra. A lap így folytatja: „Ezeket a javaslatokat nem lehet egyszerűen visszautasítani. A három nyugati hatalomnak konkrét javaslatot tettek és azoknak folytatniuk kell a tárgyalásokat.”

A Journal de Genève Bulgaryin elvtársé február 1-ji üzenetére utalva,

megállapítja, hogy „Ezt a lehetőséget nem szabad kizárni a lehetséges megállapítások közül.”

LONDON. (Agerpres.)

A Daily Mail című angol lap elégedettségét fejezi ki a francia külügyminisztériumnak Bulgaryin és Eisenhower üzenetváltásával kapcsolatos nyilatkozata miatt. A lap azon kesereg, hogy „Franciaország nem tart lépést a nyugati szövetségben részvevő legfőbb partnereivel és hogy Franciaország álláspontja az N. A. Bulgaryin üzeneteiben foglalt javaslatok tekintetében eltér Angliától és az USA álláspontjától.”

A Daily Mail főként amiatt elégedett, mert a francia külügyminisztérium nyilatkozata hangsúlyozta, a francia kormány frisségek akar maradni a francia-szovjet szerződés szellemében.

Az Antarktisz tudományos kutatása, földrajzi feltárása nagyon lassan ment végbe. A „hatodik földrés” rendkívül távol esett, ezért aránylag későn kezdődött el a kutatás.

A középkorban az a fantasztikus elképzelés terjedt el a földrajzzal foglalkozók körében, hogy a déli féltekén óriási, összefüggő kontinens terül el. Ezt egy 1531-ben megjelent térkép jel is tünteti. A tengerészek, amint délebbre halottak Amerika és Afrika között, nem bukkantak szárazföldre és így a térképeken az elképzelt Antarktisz határa délebbre szorult. James Cook, a híres angol felfedező 1772–75 között utján felfedezte a Déli-Sandwich szigeteket s noha a 71. fokig jutott el, nem érte el Antarktisz földjét.

1820 január 20-án F. F. Bellinghausen és M. P. Lazarev parancsnoksága alatt földkörüli utra indult „Mirnyj” és „Vostok” egyaráncos vitorlások megpillantották az Antarktisz partját azon a szakaszon, amelyet I. Sándor cár földjének neveztek el. Ez a nap úgy került a történelembe, mint a hatodik földrés felfedezési napja. Később az amerikai Weddell benyomult a róla elnevezett tengerbe a 74. fok 15 perc szélességi körig.

1838–43 között Gauss földmágnességi munkálatai a mágneses sarkokra irányították a figyelmet. A kutatók elindultak a déli mágnesesek felkutatására. Ez az időszak a XIX. század Antarktiskutatóinak fénykora. James Clarke Ross, Charles Wilkes és Durmonak d'Urville nagy pariszakaszokat rajzoltak az Antarktisz térképre, partra azonban nem szállt ki egyikük sem. Ross látta meg először azt a híres jégzavonyt, amelyet most Ross-barrier-neveznek. Félmillió négyzetkilométernyi területet borít ez a félelmetes 20–25 méter magas jég-sorompó. Ugyancsak Ross pillantotta meg először az Antarktisz hatalmas működő vulkánját. Megdöbbentő ellentét! Működő tűzhányók a jég

világában! Ross-szigeten emelkedik a 4050 méter magas Erebus és a 3280 méter Terror vulkán.

A XIX. század végén Carsten Borchgreuink két tengerészártsáddal tengeren csónakon indult felfedező utra és érte el a partot. Ök három szálltak elsőnek partra 1895-ben a déli földrészen néhány órára.

1892-ben Carl C. Larsen norvég hajóskapitány az Antarktisz egyik szigetén, a Seymour-szigeten ösmaradványt talált. Ezzel a földtörténeti tudományának új korszaka kezdődött. Újabb ösmaradványok, tropikus növények kövületei arról győzték meg a természet tudósokat, hogy az Antarktisz világában egykor más éghajlat volt. Sokmillió év alatt hatalmas eltolódásokon estek át a föld sarkai. A mai jégsívalatok helyén egykor tropikus és szubtropikus erdők terjeszkedtek.

Nagyértékűek voltak e téren a Byrd-expedíció által 1945-ben talált kövületek. A 2499 méter magas Mount Beavert környékén hatalmas kőszelvényeket fedeztek fel. E leletek alapján megkövetelt növényzet korát 25 millió évben állapították meg.

Az 1899. évi berlini földrajzi kongresszus határozatai alapján nagyszabású expedíciók kelttek utra. A Belgica expedíció először teletelt az Antarktisz földjén. Shackleton 1908–1909. évi expedíciójában a Victoria-föld magas parti hegységét elsőnek lépte át. Hozzá hasonlóan Scott kapitány is pónikkal kísérletezett és ezek okozták Scott tragédiáját. A mandzsuri pónik belezuhanáltak a hóval borított repedésekbe, ezzel szemben Amundsen kutyaszánjait könnyedén siklották át rajtuk.

1912 január 18-án Scott elérte a déli sarkot, ahol rátaláltak Amundsen ott hagyott sátrára. Scott január 18-án fordult vissza. Ekkor kezdődött a kétségbeesett harc. Rajkuszakadtak az Antarktisz rettentő orkánjai, a nagy hóviharak. Gyakran minusz 40 fokos hidegben, másodpercenként 30 méteres sebességgel vágató ciklonok juttak szembe és 20

Térkép előtt

ANTARKTISZ

kilométernyire a mentő élelmszer-raktár előtt kapták el Scottot és társait. Négy napon át fogva tartotta őket a sátorban a vihar. Ott pusztultak el az éhségtől és a hidegtől. A déli sarkvidék felderítése különösen azóta haladt sokat előre, amióta a repülőgépet a felderítés szolgá-

tába állították. Az utóbbi három évtizedben különösen a szovjet sarkkutatók végeztek eredményes munkát. 1928–30 között pedig Byrd amerikai expedíciói során jártak az Antarktisz. Byrd repülőjainak hatalmas területeket derített fel.

A jéges dél-jéhi kontinensének nevezte Erich Duggalski a délsarki területet. Az Európánál másfélszer nagyobb területű földet óriási belső jégtakaró páncélja fogja egységbe s e jégtakaró körös-körül meredek falakkal, táblakkal, hosszú nyelven végződik, körös-körül jéghegyeket vet ki magából és a partot jégkoszorú övezi, úgy, hogy pontosan meg sem lehet látni, hol végződik a szárazföld és hol kezdődik a self-tengert borító jég.

A múltévi geofizikai konferencián foglalkoztak a déli sarkvidéken végezhető kutatások megszervezésével, feladataival és a munkálatok egybehangolódásával. A különleges Antarktisz bizottságnak brüsszeli konferenciáján megállapították a kutatómunka programját, a meteorológia, az aerológia (légismeret), a glaciológia (jégtan), a földmágnesség, a sarki fény, a tonoszféra, a napsugárzás, kozmikus sugárzás, a geológia problémáira és az antarktikus óceán viszonyainak kutatására. Ezek az ismeretek egyetemes szempontból is rendkívül fontosak. A délsarki kontinens éghajlati viszonyai ugyanis kihatással vannak a déli félteké éghajlatára. Ezért Chile 1947-ben állandó meteorológiai megfigyelő-állomást szervezett az Antarktiszon.

Az egész világ érdeklődése most a tudományos expedíciók felé fordult, amelyek a déli sark körüli hatalmas szárazföldön, az Antarktiszon egy éven át végeznek majd megfigyeléseket. Januárban az Antarktisz nyarának derekán lehet hajóval megközelíteni a jég kontinensének partjait.

Az expedíciók megkezdik állomásaik berendezését és megindul a kutatómunka. A szovjet expedícióval egyidejűleg több mint tíz ország, köztük az USA, Anglia, Franciaország, Argentína, Chile, Ausztrália, Új-Zéland, Japán és más államok vállalták, hogy expedíciókat küldenek az Antarktiszra. 1956–57 folyamán ezek az államok mintegy 20 állomást létesítenek a földrés egyes részein.

A szovjet expedíció Szomov akadémius, a földrajztudományok doktora, a Szovjetunió hőse vezeti. Ő volt az, aki 1951-ben az Eszaki sark II. uszódóllomást vezetve, amely felfedezte az Eszaksarki medencét kettéosztó tengeraltató földhátat, a Lomonoszov hátat.

A Szovjetunió Tudományos Akadémiájának expedíciója az Antarktisz területén tanulmányozza végett három állomást létesít: Az alaptábor, a keleti parton, a Ross földön, a déli sarkkör (66,5 fok) közelében a keleti hosszúság 100 fok körül épül föl. A második állomás az úgynevezett „Megközelíthetetlen-sark” körüli területen helyezkedik majd el; a harmadik állomás, a Déli Föld mágneses sark közelébe kerül, tehát körülbelül a déli szélesség 72,5 fok és a keleti hosszúság 155 fokos metszéspontjára.

A szovjet kutatóknak az Ob nevű 12.600 tonnás Diesel-elektromotoros hajó utraiként első csoportja január 5-én a Davis tenger felől elérte az Antarktisz partjait. Az expedíció részvevőinek egy csoportja elvágta a kontinensen az első felderítő munkálatokat. Az Ob zászlóshajón repülőgépek, traktorok, összeszerelhető házak, szén, élelmszer, egy helikopter és terepjárók érkeztek a Déli-sarkvidékre. Január végén az Antarktisz partjához érkezett a „Lena”, a szovjet expedíció másik hajója is.

Az USA Déli-sarkvidéki expedícióját Richard Byrd tengernagy, az ismert Antarktisz-kutató vezeti. Egy amerikai állomás közvetlenül a Déli-sarkon lesz. Az amerikai expedíció hajójának főcsoportja december közepén indult el az újjeländi Lyttelton kikötőjéből s most az Antarktisz Ross-tenger felőli partjainál horgonyoz. A Glacier nevű jégtörő a Mc Murdo-öböl eléérése után partra

letette azt a csoportot, amely berendezte a repülőteret. December végén két Skymaster amerikai típusú repülőgép Újjeländ déli részéből átrepült a Déli sarkkörül 800 mérföldnyire (1300 km) levo Mc Murdo öbölbe. Szárazföldi repülőteréről földszállt repülőgépek most repült át először az Antarktisz fölött.

A 14 főnyi francia expedíció január 2-án érte el az Antarktisz és szállt partra az Adélia-földön, a déli Mágneses-sark környékén. A francia expedíció a Mágneses-sark közelében létesít tudományos állomást.

Az angol antarktisz expedíció elcsoportja utban van a hatodik földrés partjai felé. A nemrég épített Thereon nevű hajó szállítja az elcsoportot a Weddell-tenger partjára, ahol a csoport téli szállást épít s 1957 novemberére és 1958 februárjára készítené meg az Antarktiszra a Ross-tenger partjait.

Három expedíció tehát, a Szovjetunió, USA és Franciaország expedíciója már hozzáfogott antarktisz tudományos állomásaik megszervezéséhez. Rövidesen a Thereon hajó fedélzetén levo angol expedíció is eléri a célját. Már megtörtént az Antarktiszon az ausztrálai, újjeländi, az argentin, a chilei, a norvég, a japán és a délafrikai kutatóállomás helyének kijelölése is.

Az 1957–58. év nagy expedíciójának az ad kiemelkedő jelentőséget, hogy különböző országok tudósai először látnak hozzá ezen érdekes terület tanulmányozásához. A múlt év geofizikai kongresszusa bebizonyította, hogy a világ haladó tudósai a nemzetközi együttműködésre törekednek. Az Antarktisz közös tanulmányozása, a közös erőfeszítések kétségkívül hozzájárulnak a tudósok közötti közvetlen, baráti kapcsolatok kifejléséhez és a békes, alkotómunka ügyéhez.

Vereczky János